

Istina je, nedostaju novčana sredstva, ali je zato volja jaka

POVJERENSTVA I VICEPOSTULATURA I DALJE RADE NEUMORNO

► Piše: **Josipa Vukoja**

Općinska povjerenstva za uređivanje i obilježavanje grobišta iz Drugoga svjetskog rata i poraća nastavljaju sa svojim radom, a u proteklom polugodištu osnovano je još jedno povjerenstvo. Na sjednici Općinskog vijeća općine Kupres, održanoj 12. srpnja, utemeljeno je Povjerenstvo na području općine Kupres. Ono broji šest članova; za pročelnika je izabran Mario Bagarić, aktualni dopredsjednik Općinskog vijeća općine Kupres. Ovo je sedmo do sada utemeljeno povjerenstvo na području Herceg Bosne, BiH.

Odmah nakon utemeljenja kupreško povjerenstvo krenulo je u prvu ekshumaciju. Riječ je o ekshumaciji masovne grobnice na Ogledalima iznad Kukavičkog jezera. U blizini grobišta izgrađeni su spomenik i kosturnica, gdje je 16. kolovoza 2013. pokopano 48 pronađenih žrtava i služena sv. misa zadušnica za pokoj njihovih duša. Nakon prvoga dijela iskapanja i pokopa žrtava, ekshumacija je nastavljena te je na lokalitetu Ogledala pronađeno još 29 žrtava, koje su 18. listopada 2013. također pokopane u zajedničku kosturnicu. Iz kupreškog povjerenstva najavljuju da posao oko ove masovne grobnice još nije gotov te će se ekshumacija nastaviti na proljeće 2014.

Povjerenstvo općine Ljubuški u proteklom je razdoblju bilo dosta aktivno. Među pobijenima u masovnoj grobnici Tomića njiva u Ljubuškom nakon fra Martina Sopte identificirane su još četiri osobe među kojima također jedan hercegovački franjevac – fra Slobodan Lončar. Pronađene su žrtve komunističkih zločina na području općine Ljubuški nakon 68 godina dostojno ispraćene i pokopane 8. rujna 2013. na svetkovinu Male Gospe. Dvojica će pronađenih franjevaca, pak, biti pokopani na Širokom Brijegu u samostanskoj crkvi 7. veljače 2014.

Članovi Povjerenstava kao i Vicepostulatura postavka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subrača« uistinu ulažu velik trud da bi se pronašlo i dostojno pokopalo što više žrtava, ali nastoje i namaknuti potrebna novčana sredstva kako bi se saznao identitet ubijenih. Ekshumacije koje su do sada provedene u organizaciji Vicepostulature i općinskih povjerenstava radene su stručno te su posmrtni ostatci svih pronađenih propisno obilježeni: gdje su, kada i pod kojim brojem pronađeni pa je u sva-

Vjernici su sačuvali spomen na mjesto komunističkog ubojstva 28 ljudi na Tomića njivi u Ljubuškom

kom trenutku moguća njihova identifikacija. Na žalost, u susjednoj Hrvatskoj nailaze na primjere drukčijeg pristupa ekshumaciji žrtava iz Drugoga svjetskog rata i poraća. Iako se o tome u javnosti nastoji šutjeti, neki su mediji ipak objavili što se, primjerice, događalo s masovnom grobnicom u mjestu Sinac kod Otočca. Posmrtni ostatci žrtava zajedno su sa zemljom i bez nazočnosti javnosti utovareni na kamione i odvezeni do groblja u Otočcu. Tu su zajednički »pokopani« kao nepoznate osobe iako su na mjestu ubijanja postojala dva križa s imenima i prezimenima. Nameće nam se logično pitanje je li riječ o neznanju i nestručnosti ili se, pak, pokušavaju prikriti dokazi o komunističkim zločinima? Povjerenstva i Vicepostulatura prosvjedovali su kako bi se rasvijetlila istina o tom događaju i kako bi se takva praksa uništavanja masovnih grobnica zaustavila. Nadovezuje se sve to na događanja oko masovne grobnice u Vrgorcu koja stoji otvorena više od godinu dana jer DORH ne dopušta nastavak njezina istraživanja. Naime, na tu su lokaciju dovedene žrtve komunističkog zločina iz Ljubuškog.

Pred osnovanim povjerenstvima još je mnogo posla kako bi se otkrila istina o komunističkim zločinima, a nadamo se da će vlasti i u drugim općinama spoznati važnost otkrivanja povijesne istine te započeti s osnivanjem ovakvih povjerenstava. Neke su u tijeku njihova ustrojavanja, a neke još razmišljaju. Valjda ne predugo. ✍